

Metodický materiál odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

Judikatura související se zákonným zmocněním k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují podmínky pro spalování nebo zákaz spalování suchého rostlinného materiálu

Zde uvedená judikatura se k dnešnímu dni vztahuje k zákonu č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jež byl dne 1. září 2012 zrušen novým zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

Pl. ÚS 39/06 (Mariánské Lázně)
Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko)
Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně)
Pl. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří)
Pl. ÚS 41/08 (Chrastava)

Pl. ÚS 39/06 (Mariánské Lázně)

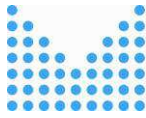
„.....obec může obecně závaznou vyhláškou pouze **stanovit podmínky** pro spalování rostlinných materiálů podle § 50 odst. 3 písm. a) **nebo jejich spalování zakázat, pokud** zajistí jiný způsob pro jejich odstranění podle zvláštního právního předpisu, jiná úprava spalování odpadů obcím svěřena není.“

Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko)

„Zákon o ochraně ovzduší zmocňuje obec [§ 50 odst. 3 písm. a)], aby obecně závaznou vyhláškou **stanovila podmínky** pro spalování suchých rostlinných materiálů **nebo jejich spalování zakázala, pokud** zajistí jiný způsob pro jejich odstranění, a pro toto rozhodování stanoví základní kritéria.“

Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně)

„.....**obstojí i zákaz spalování shrabaného listí**, neboť obec může na základě zmocnění v § 50 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně ovzduší obecně závaznou vyhláškou stanovit podmínky spalování suchých rostlinných materiálů; **spadané listí lze pod suchý rostlinný materiál podřadit**. Podle § 3 odst. 5 téhož zákona tak obec může učinit pod podmínkou zajištění jiného způsobu jejich odstranění, což je podmínka, kterou město Mariánské Lázně splnilo přijetím obecně

závazné vyhlášky č. 3/2000 (ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 39/06 ze dne 14. 11. 2006), kterou stanovilo systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem, zahrnující i odpad ze zeleně.“

Pl. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří)

„Obec může obecně závaznou vyhláškou **stanovit podmínky** pro spalování rostlinných materiálů podle § 50 odst. 3 písm. a) nebo jejich **spalování zakázat**, **pokud** zajistí jiný způsob pro jejich odstranění podle zvláštního právního předpisu.

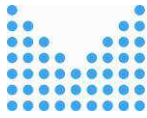
..... pokud město Budyně nad Ohří článkem 1 odst. 2 obecně závazné vyhlášky zakázalo spalovat materiály, které nejsou určeny jako topné médium pro výrobu tepla, nejedná se o omezení fyzických a právnických osob nad míru stanovenou zákonem.“

Pl. ÚS 41/08 (Chrastava)

„Zákon o obcích sám v § 10 stanoví tři oblasti, v nichž může obec vydávat obecně závazné vyhlášky. Zvláštní zákony pak mohou stanovit další věcné oblasti, v nichž obec může realizovat své normotvorné oprávnění [písm. d)]. V dané věci vychází zmocnění k regulaci z ustanovení **§ 50 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší**, podle kterého může obec obecně závaznou vyhláškou a) **stanovit podmínky spalování suchých rostlinných materiálů nebo toto spalování zakázat**; při stanovení podmínek obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, stavu ovzduší ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby, dále b) zakázat některé druhy paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování, a konečně c) v oblasti opatření proti světelnému znečištění regulovat promítání světelných reklam a efektů na oblohu.

Pod písmenem a) cit. ustanovení je tak vymezen prostor pro zastupitelstvo, v němž **lze spalování regulovat**. Napadená vyhláška se týká spalování suchých materiálů a to v zařízeních, v nichž zákon o ochraně ovzduší (§ 3 odst. 5) spalování předpokládá - otevřených ohništích, zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních. Město Chrastava tedy nejednalo ultra vires.

..... předmětné zmocnění obsažené v zákoně o ochraně ovzduší je široké a dává obcím možnost stanovit pro spalování podmínky a **omezení vztahující se jak k době spalování, jeho rozsahu** či vymezení toho, **co spalovat lze**, tak i k **osobám, které spalování provádějí** (nemá-li volené kritérium rozlišení diskriminační povahy). Při posuzování hranice, kam až smí obec při stanovení takových podmínek zajít a do jaké míry činnost omezit, je navíc třeba přihlížet k tomu, že obecně závaznou vyhláškou lze spalování suchého rostlinného materiálu **dokonce zcela zakázat**,

i když **za podmínky**, že obec zajistí jeho odstraňování jiným způsobem (§ 3 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší); zakotvení této povinnosti je ochranou před svévolným zakazováním předmětné činnosti.

..... Osoba, která spalování provádí, bude v případě porušení ustanovení vyhlášky (včetně ustanovení o povinném dohledu) za toto své jednání odpovědná za podmínek stanovených zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

.....**Není proto v rozporu s ústavním pořádkem**, je-li obecní vyhláškou **konstruována deliktní odpovědnost vlastníka, případně nájemce, za porušení obecně závazného předpisu na ochranu životního prostředí**. Ustanovení obecní vyhlášky ale nezakládá objektivní odpovědnost vlastníka pozemku za to, že někdo jiný na jeho pozemku proti jeho vůli pálí odpad při současném porušení podmínek stanovených předmětným samosprávným předpisem. Přestupkové jednání je jednáním zaviněným alespoň ve formě nedbalosti. Nelze proto v tomto případě konstruovat bezbřehou odpovědnost vlastníka, či nájemce pozemku.“